

26 maja
Dzień Matki

Początki święta sięgają czasów starożytnych Greków i Rzymian. Kultem otaczano wtedy matki – boginie, symbole płodności i urodzaju. W późniejszych czasach cesarstwo rzymskie przyjęło chrześcijaństwo i tym samym zabroniono wyznawania innych bogów.

- **Demeter** – w mitologii greckiej bogini płodności ziemi, urodzaju, ziemi uprawnej, zbóż, rolnictwa; matka Kory (Persefony). Siostra Zeusa, Posejdona, Hadesa, Hestii i Hery.
- **Artemida** – w mitologii greckiej bogini łowów, zwierząt, lasów, gór i roślinności; wielka łowczyni. Uważana również za boginię płodności, niosącą pomoc rodzącym kobietom.

- *Matki w lekturze szkolnej*
- ***Szyfrowe prace*** – matka Marcina Borowicza
- ***Kamienie na szaniec*** – matki Alka, Rudego i Zośki
- ***Balladyna*** – matka Aliny i Balladyny
- ***Elegia o chłopcu polskim*** – podmiot liryczny matka
- ***Dym*** – matka Marcysia
- ***Chłopcy z Placu Broni*** – matka Ernesta Nemeczka
- ***Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi*** – matki Felixa i Neta

Matki w tekstach kultury

Niobe -

symbol macierzyństwa

Biblijna Ewa – matka

wszystkich ludzi

Najświętsza Maria

Panna – *Bogurodzica*

(najstarsza polska pieśń religijna)

Matka w poezji

Zbigniew Herbert

*Upadł z jej kolan jak kłębek włóczki.
Rozwijał się w pośpiechu i uciekał na
oślep. Trzymała początek życia. Owijała na
palec serdeczny jak
pierścionek, chciała uchronić. Toczył się po
ostrzych pochyłościach, czasem
piął się pod górę. Przychodził splątany i
milczał. Nigdy już nie powróci na
słodki tron jej kolan.*

*Wyciągnięte ręce świeci w ciemności jak
stare miasto.*

SPOTKANIE Z MATKĄ

K.I. Gałczyński

Ona mi pierwsza pokazała księżyc
i pierwszy śnieg na świerkach,
i pierwszy deszcz.
Byłem wtedy mały jak muszelka,
a czarna suknia matki szumiała jak Morze Czarne.

Noc.

Dopala się nafta w lampce.
Lamentuje nad uchem komar.
Może to ty, matko, na niebie
jesteś tymi gwiazdami kilkoma?

Albo na jeziorze żaglem białym?
Albo falą w brzegi pochyłe?
Może twoje dłonie posypały
mój manuskrypt gwiazdzistym pyłem?

A może jest południową godziną,
mazur pszczoł w złotych sierpnia pokojach?
Wczoraj szpilkę znalazłem w trzcinach —
od włosów. Czy to nie twoja?

*

Powracamy **ksiądz Jan Twardowski**

Z Matką Boską jest tak
najpierw bliska najbliższa
jak choinka opłatek gwiazdka
mama, mamusia, matka
potem teologia tłumaczy sercu
że Pan Jezus na pierwszym miejscu
lata biegną samotność wieczność
powracamy do Niej jak dziecko

1995

Anna Kamieńska

Dom matki

Mamo, szukałam Cię w Twoim domu.
Gdzie jesteś?
Płaszcz Twój w sieni.
Każda deska podłogi krok Twój unosi.
Każda bryłka powietrza Tobą się mieni.
Nad miejscem przy stole gaśnie Twój uśmiech.
Więdną kredensowe dostatki -
Pachnące wanilią blaszane puszki,
Zeszłoroczne opłatki.
Może tu, tu gdzie chesałaś włosy srebrne?
Sypialnia Twoja pusta.
W szafie suknie Twe opuszczone.
Wiem, iskra światła na brzegu lustra
To Ty, Ty przemieniona!
Ale iskra znika.
Popiół listom, popiół pamiątkom.
A możesz Ty tu, w serca głębi, na dnie?
Mamo, Bólu, Rozłąko...

Wierszyki na Dzień Matki

- Za to, że zawsze jesteś przy mym boku,
Za to, że wskazujesz drogę mi w mroku,
Za to, że dni moje tęczę malujesz
dziś Mamo z całego serca Ci dziękuję!
- ***
- W kalendarzu Święto Matki
z życzeniami śpieszą dziatki.
Ja Ci mam dzisiaj w podziękę
za Twe trudy daję serce
i przepraszam za me psoty,
za wybryki i kłopoty.
- Choć wciąż widzisz we mnie lenia
Na Dzień Matki ślę życzenia
Zdrowia, szczęścia, pomyślności
Wnet nadrobię zaległości.
- Mamo, mam, co ci dam?
Jedno serce tylko mam
A w tym sercu róży kwiat
Mamo, mam żyj sto lat!
- ***

Piosenki dla mamy, piosenki o mamie

- [Laurka dla mamy -https://www.youtube.com/watch?v=9FLxvupuyao](https://www.youtube.com/watch?v=9FLxvupuyao)
- [ZoZi -https://www.youtube.com/watch?v=j09kDRPi3tE](https://www.youtube.com/watch?v=j09kDRPi3tE)
- Śpiewające Brzdące -
<https://www.youtube.com/watch?v=MeRTMshkHJs>
- <https://www.youtube.com/watch?v=TrgNO45oMME>
- Zespół Dziecięcy Fasolki -
https://www.youtube.com/watch?v=t7koX6Y_e3A

O matkach śpiewali...

- Mieczysław Fogg – *O matce pieśń*
- <https://www.youtube.com/watch?v=OnLxoLQqK3w>
- Seweryn Krajewski - *Matka*
- <https://www.youtube.com/watch?v=9T0qUz2y9oc>
- Bernard Ładysz – *Pień o matce*
- <https://www.youtube.com/watch?v=9T0qUz2y9oc>
- Wojciech Młynarski – *Nie ma jak u mamy*
- https://www.youtube.com/watch?v=cdcql-Wg4_M

Matka w rzeźbie i na obrazie

- *Pieta Michał Anioła*
- S. Wyspiański obraz z cyklu *Macierzyństwo*

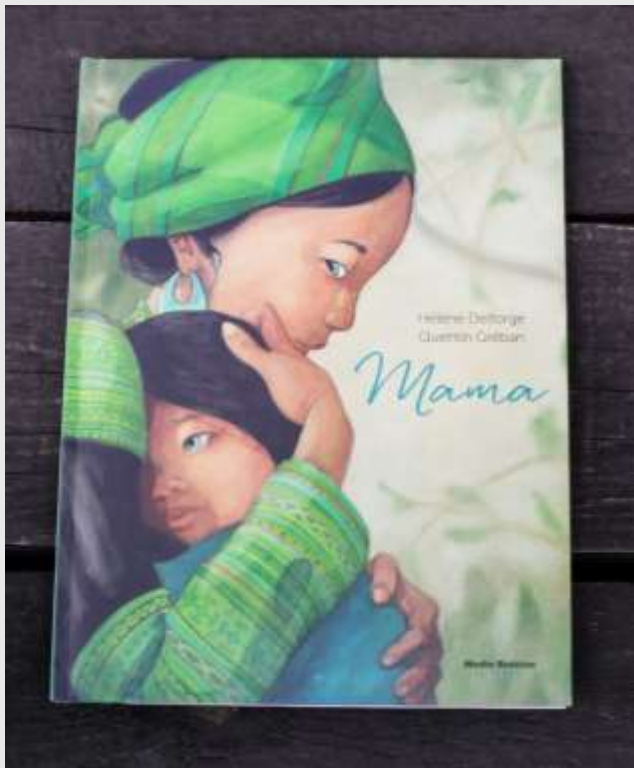

PABLO
PICASSO
*PORTRET
MATKI
ARTYSTY*

Mama w książkach dla dzieci

Jak Mama została Indianką (Ulf Stark, wydawnictwo Zakamarki)

Basia i mama w pracy (Stanecka Zofia, Oklejak Marianna, wydawnictwo Egmont)

- *Wszystkie moje mamy (Renata Piątkowska, Maciej Szymonowicz, wydawnictwo Literatura)*
- *Filip i mama, która zapomniała (Pija Lindenbaum, wydawnictwo Zakamarki)*
- *Nasza Mama czarodziejka (Joanna Papuzińska, wydawnictwo Literatura)*
- *Miłość (Astrid Desbordes, Pauline Martin, wydawnictwo Entliczek)*
- *Mama (Hélène Delforge, wydawnictwo Media Rodzina)*
- *Inne książki znajdziecie na stronie:*
- <https://www.projekt-rodzina.pl/mama-w-ksiazkach-dla-dzieci/>

Bibliografia

<https://www.projekt-rodzina.pl/mama-w-ksiazkach-dla-dzieci/>
<https://www.youtube.com/>
www.google.pl

- <https://kurierlubelski.pl/>
- <https://www.kigalczynski.pl/wiersze/spozmatka.html?p=>
- <https://literatura.wywrota.pl/wiersz-klasyka/41886-zbigniew-herbert-matka.html>
- [https://pl.wikipedia.org/wiki/Bogurodzica_\(pie%C5%9B%C5%84\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Bogurodzica_(pie%C5%9B%C5%84))